

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS
SARANDI 203
AL COSTAT DEL CORREO

PERIÓDICH SENMANAL Y LITERARI

SUSCRICIÓN ADELANTADA
Ciutat ps. 0.50
Campanya » 0.60
Exterior » 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, 2 AGOST DE 1885

A n' En Jordi Requesens

CATALUNYA

Amich del cor: He rebut ab indescriptible goig, ta lletra de l' 5 de Juliol, y pera que veijas que no m' adormo, m' empresso á dar-li contesta, ja que mereixen prompta resposta certas demandas que tú 'm fas.

Comensaré pera dirte, qu' es veritat lo que t' digué lo paysá que 't doná la nova de que aquí hi havia una societat anomenada «Centro Catalá.» No 'm sorpren, jens ni mica, ta sorpresa, al revés, la crech molt natural, puig si bé es veritat que tots los Mestres en Gay Saber son socis honoraris, mal podian donarte informes, quant, segons tinch entés, cap d' ells sab que se l'hi haje donat tal titol.

Mes, qu' es una veritat que la tal Societat existeix, no 'n tingas cap dupte, y mes te diré, d' aquí á cinch dias se farà l'inauguració de un nou edifici, construit à propósit, y que costa *cent seixanta mil rals*, moneda espanyola.

Respecte á lo que 'm dius de l' esperit catalanista de los catalans d' aquí, no puch donarte molts bons informes: som pochs, y com sol dirse, mal avinguts. Ara crech qu' es pensa organisar un aplech de catalans de debó, pera veurer si 's pot lograr fer una biblioteca catalana, donant vetlladas en las que s' hi llegirán los treballs que fassen nostres escriptors de mes renom y los ensaitjs de los aficionats d' aquí.

No es del cas qu' esbombis aquesta nova; puig podria esser que lo projecte de que 't

parlo, quedés en projecte com aquella exposició que 'm recordas en ta lletra.

Pera que veijas que qui menys promet més dona, t' envio aquesta carta estampada en las planas de LA GRALLA, y no t' afiguris que sia lo primer nombre, nó, es lo dezé.

Ja veus com lo que 'l paysá del quènto te digué no era cap *bolado americá*.

Sento molt lo que 'm dius de lo cólera, al mateix temps que m' omple de satisfacció 'l que haje sigut un paysá nostre 'l que ha descobert lo remey pera lliurarsen.

Ja s' ho podia pensar lo Dr. Ferran que lo govern de Madrit y de sobrepuig conservador, no l' hi donaria la protecció que 's mereix jsi té en contra de sas justas pretensions, tot lo necesari pera que las *altas dignidades del Estado*, lo creguen digne de morir-se de fam y de fástich! És catalá, que aixó sol, ja mereix presidi; es sabi, paraula no coneguda en Espanya: y per mes desditxa es lliberal un xich vermell!

Com penso escriurert dintre pochs dias, no m' allargo mes. emperó te recomano que no ensenyis aquesta á ningú.

Dona recados á los amichs y creu en la amistat de ton company.

JOSEPH DEL NOYA

LITERATURA

LA CANSÓ DEL MIQUELET

Ben cordada l' espardenya
y 'l trabuch prenyat de plom,
barretina y faxes noves
y á la butxaca vint sous,
me 'n ani de casa meua
un matí á punta de sol.

La mare llagrimjava,
 mon avi feya 'l cor fort,
 les germanes m' abraçaren
 y 'l pare, penjat al coll,
 me digué: «ta sanch es meua,
 »fill jadeu!
 »ans que cobart te vull mort.»

Dexí 'l plá ab quatre gambades,
 pujo á la serra frisós;
 quan só dalt de la carena
 me 'n giro y m' esclata 'l plor;
 no 's veyá més que l' agulla
 del campanar del meu lloch
 y lluny, lluny, una masía
 hont dexava 'ls meus amors.
 Les llágrimes d' anyorança
 no fan pas cap deshonor...
 «¡Coratje! una veu me deya,
 »¡Visca Dèu!
 »la pátria no es sols assó.»

Avall, donchs, avall com l' ayga
 per camins y corriols;
 era la primera volta
 que sortia á veure mon.
 Les hostaleres me 'n deyan:
 «Dèu te guarde y l' àngel bó;»
 dès la finestra les noyes
 «galan jove, bona sort,»
 y 'ls traginers que encontrava
 me 'n deyan: «brau segador,
 »endevant y feune feyna,
 »¡llamp de Dèu!
 »que 'l blat grogueja per tot.»

Me venia més tristesa
 si cantava una cançó,
 per veure si m' esbargia
 trech la pipa y pico foch:
 al punt que l' esca fumava
 surt un estol de minyons
 que tots duyan la *filosa*,
 la canana y un sarró.
 Se m' acosta 'l cap d' esquadra:
 —¿Teniu amo?
 —No he fet foch.
 —¿Miquelet voldriau serne?
 —¡Llamp de Dèu!
 miquelets cercava jo.—

Les mares d' aquesta terra
 de cobarts ne crien poch.

Tant bon punt s' ha vist de França
 lo virolat gonfanó,
 y han fet ressonar les roques
 les petjades dels traydors
 y 'ls cruixits de les curenyes,
 qu' han acobardit mitx mon,
 ha cridat tot Catalunya:
 »¡Dexéu la fanga, minyons!
 »Mentre un miquelet hi hage,
 »¡Llamp de Dèu!
 » d' ésse esclaus no 'n tinguém pòr.»

Miquelets, ¡sús! via fora,
 soldats som del nostre sou,
 fem la guerra á compte nostre
 contre 'l malehit traydor
 que ha posat el peu á Espanya
 pero hi dexará 'ls unglots.
 De gabaigs aquexa terra
 n' está fins á nou de coll;
 pero pla l' han ben errada
 que aquí no estém fets al jou
 y hem jurat no dexar l' eyna,
 ¡llamp de Dèu!
 fins que á casa hi siguém sols.

Qué 'n fem de sembrar la terra
 si 'l pa no 'ns passa pe 'l coll
 y de les mans ens el prenen
 els soldats del aligot?
 Dexém-la, donchs, que reposi
 després llevará millor
 més que més assahonada
 ab la sanch d' usurpadors.
 Les nostres llars no son fetes
 per ésse hostel de nacions,
 y avans no hi prenguen posada
 ¡llamp de Dèu!
 no 'ns doldrá calarhi foch.

Qué hi fa que á sol y serena
 passém ara nits y jorns,
 y la llar sian les serres,
 y 'l peu d' un roure l' ascon,
 si després torném á casa
 sense l' esglay en lo cor,
 allunyat ja de la terra
 l' anguniós drinch de grillons?
 ¡Guerra! y coste lo que coste
 hem de netejarho tot;
 pel darré estranger que 's trobe
 ¡llamp de Dèu!
 la darrera unsa de plom.

¿Y qué hi fá que a' peu d' un marge
demá m' hi fassen el clot
y'ique 'm canten les absoltes
ab l' estrépit dels canons,
si es el rescat de ma pátria
la pobre sanch que li don?
Els viatjants quan hi passen
veyent la creu del padró,
resarán un pare-nostre
y 'm dirán: «Dèu lo perdó,
»era un miquelet de 'n Manso,
»¡Ay, bon Dèu!
»en lo cel ens trobém tots.»

JAUME COLLELL.

¿Quina flor so?

Dius que totas las donzellas
tenen d' una flor lo estil.
T' ho nego, tu te m' énfadas;
per evitarho hi convinch:
y com tu á mí no 'm coneixes
vols saber lo meu simil;
jo que tal simil no trobo
en vritat no se que dirt';—
mes al fi perque no 'm renyis
en lo teu venidé' escrit
faré per recordá' alguna
á la que 'm retiri un xich.
La flor que 'm sembla no es bella
ni te cap color bonich
sa planta creix entre 'ls roures
entre d' alzinars y pins
en las rocas clivelladas
de los mes espadats cims,
necessita sol y ayre
y ovirá' 'l cel infinit,
no la marceix tramontana,
ni tampoch lo sol d' estiu;
n' es la flor de las montanyas
que mor migrada en jardins.
Lo baf de ciutat lá ofega
y s' anyora en llochs jolius
per mes que en ells la amanyagin
y la reguin tot sovint.
¿Sabs de quina flor jo 't parlo
y ab la qui semblansa tinch?
Es la flor de la aspra terra,
lo selvatic romaní.

MARIA DE BELL-LLOCH.

En Pobriski

Mentres en Pobriski fa la solemne entrada
artística devant lo mon, donem nosaltres un
moment d' esbarjo á nostre atribulat esperit
al veurer lo extrem miserable en que s' han
vist y 's vehuen alguns dels héroes polacs
qu' ahont se vulla qu' han portat son generós
concurs y ajuda de sanch, s' han batut enlai-
rant en son penó lo simpátich mot: «Per ma
llibertad y la vostra.»

¡Com no havian d' arrancar del fons del cor
de tots los lliberals del mon, eix crit de l' áni-
ma que maleheix continuament als que roba-
ren á eixa gent tan noble y generosa, lo que
l' home mes estima!

Nosaltres que desde nins hem après com
oracions los cants guerrers y odas d' enco-
ratjement que tots los poetas de la terra han
tributat als polacs, nosaltres que havem vist
en nostra casa las mares, germanas y altres
sérs de nostra predilecció portar en las ore-
llas grossas arracadas negres que 'n deyan
llágrimas de Polonia, en senyal de conhort y
estima á tan maltractada nació, com haviam
de callar avuy qu' una mal enjiponada ficció
nos ha portat lo recort de la immortal Polo-
nia! ¡Nació valenta! Los catalans qu' ahont
se vullan contemplen los titans esforços de
lliurar los pobles de vampirs insaciables, pó-
san á tos peus sa vermella barretina, y recu-
llen las ruelas llágrimas que brollan de
vostres ulls escaldavos las galtes; llágrimas
que en nostres llars aprenguerem á venerar!

Agafant altre vegada lo fil de la rondalla,
havem dit ans que en Pobriski sortí de sa
casa ab lo gall y lo violí.

Com sucseheix á tot aquell que la necessi-
tat violenta y ha de fer cosas devant del po-
ble, en Pobriski, roig com un perdigot per la
vergonya, se ficá á dins d' un cafetet, ahont
aplegaven gent trevalladora y senzilla.

Ja dins, se va traurer lo qu' en altre temps
havia sigut un barret, deixá lo gall en terra y
se posá á tocar lo violí.

Lo gall, tant fou oure los grinyols del ins-
trument, se posá á donar salts y brincos en
varias posiciones, seguint exactament lo com-
pás de la música.

En totas las grans ciutats hi há un nom-
br's y senzill públich tant impressionable

que aculleix, admira, celebra y paga las cosas mes raras y estranyas. Lo poble de Paris es un dels que té eixa condició més pronunciada.

La sorpresa admirativa que feu dita estrena á la gent qu' hi havia dins lo cafetet fou tan complerta, qu' en Pobriski se tingué que sentar pera no caurer, puig son cor obrintse de plé á plé á la nova esperança, se ompléná de plaher, y tan de goig' l' hi produhi un desfalliment.

Aquest petit contratemps, interpretat per la pietat d' aquella gent senzilla, lhi lliurá de fer la capte personalment: un dels entusiasmas oyents s' emprengué la dita tasca.

Feta la feyna 'n aquell cafetet se 'n aná, en Pobriski á un altre y de mica 'n mica perdent sa cortedad, se ficá en altres de més categoria; y aixis sucesivament vá recorrer tots los establiments de diversió gratuita que hi há 'n Paris.

Per tot arreu era en Pobriski ben rebut, recullint mercès y diners de tots; y molt més quant se sapigué los motius que tenia y los medis de que s' havia valgut pera obtenir tan ditxós resultat.

La França, aquesta nació gloriosíssima, sempre ha sigut fidel amiga de Polonia; aixis donchs, quant en Pobriski vá emprendre sa extrema resolució, ja havia d' esperar per part dels francesos una ajuda may mimbada.

Desde llavors, en Pobriski, va deixar de esser pobre, pagant ab escreix y sobrepuig los favors de la seva dispesera.

En Pobriski tingué tanta sort, perque 'n aquell temps no hi havia tantas personas que se contraguessin á ensenyar animals.

L' enginy que posá en us en Pobriski, es molt senzill. Feya escalfá lo brasé y quant estava ben calent, treya lo foch, hi ficaba lo gall tapantlo ab la gábia de fil-ferro y apretant ab un peu per sobre perque l' animal forsejant no la tirés enlaire.

Lo gall, com que 's cremaba las potas no feya mes que dar salts y brincos dins la gábia, mentres que en Pobriski tocaba furiosament lo violí. Eixa operació repetida cinch vegades fou prou perque l' animal, encar no sentia tocar lo violí, se posés á saltar y brincar, temerós de cremarse las potetas.

L' us y práctica donaren al animal la intuició del compás.

Veosaqui explicada la llegenda d' en Pobriski.

Resta sols fer present que nostre protagonista, home de cor ple de generosos sentiments, instituí, ab los diners guanyats fen ballar lo gall, un centre de socors pecuniaris, pera tots los emigrants residents á Paris, de cualsevol part del mon.

Fent obras de caritat y companyerisme, va repartir la fortuna tan penosament guanyada, morint plorat per tots los lliberals y benehit per los pobres.

LO CEGO

La petaca del Padri

Entre 'ls objectes de mes estima que tinch á casa molt ben guardats ni ha una petaca llisa, senzilla, de cuiro negre... molt vella ja. Ni un sols adorno en ella s' nota ni una figura, res... ni un dorat... Sols una ratlla que no s' esborra, fonda la crusa de dalt á baix. ¡Quantas estonas hi tinch passadas amanyugantla entre mas mans!... ¡Quants cops de besos la tinch rublerta!... ¡Quants cops mirantla n' ha fet plorar!... Era del aví... d' ell me recorda tot un poema de heroisitats; ella m' esplica ab llur silenci gestas gloriosas, fets singulars. Ella 'l foch patri en mi fa naixer, ella m' ánima y 'm crida ¡avant! y m' aconsella, com á l' meu avi que no sufresca lo jou demnat; ab ella anava quant defensava l' Independencia de nostres llars; ab ella anava quant per las serras reconquistaba la llibertat. L' aigla francesa, un jorn sas garras en nostra patria volgué clavar, mes, quant sas unglas lo cor nafraren ¡com va abusarlas un doll de sanch! Del Bruch las rocas mes encrespadas encara guárdan fidels senyals de l' ardidesa, de la bravura, del amor patri de 'ls catalans, Allí... ¡pobreta!... allí va rebre d' arma estrangera greu atentat, mes tal ultrage, venjat, va esser,

que era son duenyo bon catalá.
 Dintre la faixa del meu bon avi
 ne fiu la petaca son nialal,
 y al ser ferida, braulant de rabia,
 ¡Vénjam!... va dirli, mon car company!...
 ¡¡Venjada!—Venjada!...—l' avi contesta
 mentres bramaba son pedrenyal,
 y als peus li queya qui va ferirla
 ert revolcanse dintre sa sanch,
 y axis va dirli l' avi besantla:
 —Qui á nostra patria vulga insultar,
 jamay olvidi que las injurias
 sabem venjarlas los catalans.
 Y junts anavan seguir la guerra
 ensemps sufrian penalitats;
 l' avi abrigantla dintre la faixa....
 ella alentantlo per guerreixar.

R. y S.

(Seguirá)

Aubada

Lo cel blavench d' estels s' enmantellava,
 l' oreig feya remor,
 salístia d' auba entorn espurnejava,...
 dormia encar' totom.

De sopte 'ls tochs que la campana venta,
 á missa crida á tots:
 Las portas s' obren, la jent vá contenta
 al temple del Senyor.

Tornant de missa, una minyona sola
 camina poch á poch ...
 S'acosta un jove y ab veu qu' aconsola,
 —Bon dia—diu lhi ab goig.

Mes, quant son en mitj d' un bosch y entre brolla
 la nina esclata 'n plor;
 y diu miranlo á ell ab ulls de folla:
 —¡Tu no m' estimas, nó!

—Los brassos posa, com jou de floretas.
 cenyint l' enardit coll
 del jove que, foll d' amor, en sas dentetas
 y fa un niu de petons.

Despues.... quietut. Imatjes benchidas
 adormiren llurs cors....

Las aus reflán. .. Las flors axeridas
 fums llensan.. . Ix lo sol.

LO CEGO

A.....

¡Ta boca encar res m' ha dit!
 en tos ulls he vist amor...
 ¿Haurán mentit los teus ulls?
 ¿M' haurá enganyat lo meu cor?

¡En lo fons de ta mirada,
 llum intensa n' ha brillat!
 ¡Lo sonris de los teus llavis,
 dolsa promesa m' ha dat!

¡Promesa que 'n lo cor guardo
 com joya de gran valor!
 ¡Promesa que dins ma pensa
 bull com foch abrusador!

Tú qu' ets sabut trastornar
 sens voler, mon pensament,
 ¡fés que del cor las onadas,
 s' em tórnin mansa corrent!

Fés qu' un dia puga dirte
 estrenyentè entre mos brassos:
 ¿No es vritat qu' estás contenta
 de que 't lliguin eixos llasos?

F. MATARRODONA

Montevideo, Juliol 22 de 1885

CENTRE CATALA

PROGRAMMA DE LA FESTA INAUGURAL

PRIMERA PART

- 1.—INAUGURACIÓ, per D. Domingo Bonaba, President de la Comissió de Festas.
- 2.—LA EUTERPENSE, fantasia sinfónica á gran orquesta sobre motius originals de D. Joseph A. Clavé —*Nicolau Manent*
- 3.—LO SOMNI D' UNA VERGE, coro á veus solas, per lo Coro del Centro—*J. A. Clavé*.
- 4.—UN SALUDO Á CATALUÑA, poesia, per D. Manel del Palacio.
- 5.—GALAS DEL CINCA. Wals, per lo Coro ab acompanyament d' orquesta—*J. A. Clavé*.

SEGONA PART

VERY WELL

Comedia en un acte y en vers de D. ANTON HURTADO,
 per lo Cuadro Dramátich del Centro

TERCERA PART CURA DE MORO

Comedia catalana en un acte y en vers
de D. FREDERICH SOLER (Pitarra), representada
per lo Cuadro Dramàtic.

CUARTA PART

- 1.—GRAND MARCHÉ AUX FLAMBEAUX, N.º 3, per la
Orquesta—*Meyerbeer*.
- 2.—LOS CATALANS, poesia de D. Frederich Soler, (Pi-
tarrà), llegida per D. Francesch Matarrodona.
- 3.—CAP AL TART, COPO á veus solas—*J. A. Clavé*
- 4.—A CATALUÑA, poesia de D. Tomás Claramunt, lle-
gida per D. Ricardo Passano.
- 5.—PARAULAS DE CLAUSURA, per D. Domingo Bonaba
- 6.—LOS NETS DELS ALMOGAVERS, rigodon bèlich, per
l'orquesta y lo Coro del Centro—*J. A. Clavé*.

A las 8 en punt

PIFIAS

SUSCRIPCIÓ

Pera los damnificats de lo cólera en Espanya, qual
producte será enviat al Dr. Ferran pera que lo
distribueixi entre las familias més necessitadas.

Suma anterior..... » 20.60

Segueix oberta la llista de suscripció.

—*—

Lo divendres prop-vinent dia 7 del mes
d' Agost tindrà efecte la tan esperada inaugu-
ració del «Centro Catalá.»

Lo nou edifici, está construit sobre un ter-
reno de 55 varas de llarch, en lo carrer Que-
guay, per 40 varas d' ample, de front á lo
carrer Colonia.

Lo cos de l' edifici, en aquest últim carrer,
qu' es ahont te la fatxada, queda retirat unas
dotze varas de la delineació de las demás
casas. L' espay aquest, qu' es de 40 per 12
varas, está destinat á jardí. L' alsada total
de l' edifici es de 12 varas.

En lo carrer de Colonia hi ha una porta
d' entrada, ab dos bonichs fanals, enfront de
l' escalinata que comunica ab la galeria y los
palcos de la sala d' espectacles.

Parlem ara d' aquesta, ja que sensa vol-
guer hi havem entrat per la porta principal.

Lo que fereix la vista primer que tot es lo
bonich teló de boca, pintat per nostre amich
En Clodomiro Gandolfo, 'l que, á mes de di-
rigir tots los trevalls, ha fet los plans: es á
dir, ell es qui ha fet l' edifici.

L' obertura de l' escenari, té 8 varas per 8,
y l' espay interior es de 12 varas. A la dreta
de l' actor, hi ha 6 cambras pera los artistas.

La sala te cabuda pera 800 personas: 514
llunetas de pati, 18 palcos y 94 llunetas de
galeria; está iluminada per 42 pichs de gas y
una aranya de 16 llums; á mes l' escenari reb
la claror de 18 llums de bateria.

Per lo carrer Queguay té l' entrada ordina-
ria al café, que conte tres taulas de billar y
una infinitat de taulas petites pera café, ó
altres jochs com dominó, ajedrez, etc., etc.

Además té una sala pera ensaitj del coro,
una per secretaría y un' altre pera biblioteca.

Actualment conta ab 300 socis actius.

Aquestos son los datos que á corre-cuyta
havem prés en la secretaría.

—*—

Nostre estimat company en la premsa *La
Voz Asturiana* publica en son nombre del di-
menge possat, nostre editorial del nombre 8.

La Voz Asturiana, es lo periódich, de los
espanyols provincials, qu' aquí 's publican lo
que millor omplena los fins y propositos que
son caràcter l' imposa, puig ell, sols consagra
sa atenció á lo que porte escrit en son titol:
Fer coneixer á Asturias.

Agrahim al col-lega la distinció que 'ns
ha fet.

—*—

Se nota gran entusiasme entre 'ls socis del
Centro Catalá ab motiu de la proxima inau-
guració del nou local y tot fa esperar que la
festa del dia 7 será espléndida.

—*—

La comissió que te á son càrrech las llistas
de suscripció pera socorrer á las familias
damnificadas per lo cólera, se ocupa ab gran
activitat de recolectar los fondos destinats á
tan humanitaria obra.

—*—

Continuan los ensaitjs totas las nits, de las
obras que 's posarán en escena lo dia de la
inauguració del Centro.

—*—

Esta ja casi restablert del tot, lo nostre

amich En Ramon Oromi, y 's creu que assistirà á la funció del dia 7.

VUYTS Y NOUS

Pere Ample devia cinch duros á Joan Estret. Joan Estret aná á trovar á Pere Ample que menjava,—era 'l dia de Nadal,—un gall dindi ros com un or.

—Pere Ample, li digué Joan Estret, voldria saber quan me pagarás lo que 'm deus?

—Voldrias saberho? Ets ben curios!

—Te dich que vull las meas vint y cinch pessetas.

—Tas vint y cinch pessetas! Si jo tenia vint y cinch pessetas, hauria comprat perdius per farsir lo meu gall dindi.

—Parlem formal. .. dexeumos de bromas.... te dich que vull los meus diners.

—Noy, estich arruinat! No tinch un xavo!

—No tens un xavo y menjas gall dindi.

—Un gall dindi.... y prou greu que 'm sab. Que hi vols fer! L' he tingut de matar porque no 'l podia mantenir!

En un encant venian un quadro molt bonich hont hi havia pintat un ase que pasturava.

Dos aficionats lo volian y se 'l disputavan ab rabia.

—Jo 'n dono vint duros!—deya l' un.

—Jo seixanta!—responia l' altre.

—Jo setanta!

—Jo vuytanta!

—Jo noranta!

—Jo cent!

Llavors lo qui ja tenia la boca oberta á punt de dir, s' atura y exclama:

—Cent! cent! gracias á Dèu me han donat prou bona educació pera no privarlo á V. de un retrato de familia: quédissel'.

—Llorens, deya un paleta al seu manobra.

—Que hi ha?

—Hi ha, en lo jardí, un pilot de runa que fa fástich de veure! Ja t' he dit que la tragueses ab un carretó.

—Tots los carretons son llogats.

—Y bé! Llavors fes un clot y cólgala, que axó fa nosa.

—Ho fare... però hont posaré la terra que hauré tret del clot?

—Cava, cava fondo, cap de carbassa, cava y fes lo clot prou gran porque hi cápiga tot!

Un capellá preguntava la doctrina als noys del seu poble.

—Vina, tu, Pauhet... respon... Ets cristiá?

—No ho sé pas.

—Quants Deus hi ha?

—No ho sé...

—Quants son los pecats capitals?

—No ho sé...

—Donchs digas que no sabs res?

—Ah! axó no es veritat, respon lo noy tot ofès; no sé res!... no sé res! Be sé hont hi ha un niu de pardals!

Un dia á la Francisqueta, vaig trobar encare al llit, porque estava constipada y li feya mal lo pit.

Aixis que 'm va veure' á mí 'm mirá mitg sonrisenta; y en tot lo que vam' parlà, se demostrá molt contenta.

Tot de prompte 'm pren la má y 'm diu ab veu sofocada: Fesme 'l favor; tápam bé, puig tinch l' espatlla glassada.

Jo que ab assumptos d' aquets sempr' hi estat un gran pavana, vaig alsarme tot seguit y vaig cridar á sa germana.

Tan bon punt veigí ella aixó, se girà ab gran revolada, dient: «ja la Rosa ho va di, qu' ets una gallina mollada.»

F. MATORRODONA.

Un avi y lo seu net se n' anavan á fira, menant un ase qui volian vendre. Un traginer d' aquets que en tot se fican, se 'ls mirá y digué:

—¡Beneyts! ¿Anàu á peu porque l' ase reposa y l'heu de vendre? Tontos!

—Te rahó, pensá l' avi; múntahi Joanct y aixis no 't cansarás.

Lo noy puja á l' ase y un tros mes endevant se topas ab un altre viador:

—¿No te 'n donas vergonya, gandulás, d' anar ben repantigat damunt de l' ase y que mentres tant lo pobre avi se rebente y baja á peu?

—Aquest te rahó, digué l' avi; baixa, Joanet, baixa y jo hi pujaré.

Mentres colcava l' avi, ne troban un altre que al véurels exclama:

—Alsa, aquesta es bona! Se coneix que sab mirar por ell aquest xaruch: ell ben encaixat damunt del ase y 'l pobre noy mentrestant que s' espeuhi de tant caminar! No 'n volia veure d' altra!

—Si que te rahó, pensà l' avi; puja Joanet, puja á las ancas é hi anirém tots dos. Si l' ase 's cansa un poch, que prenga paciència. Qui 'l compri ja 'l tractará millor.

Ve que 's topant ab un altre caminant:

—Que tal! Jo n' hi faria colcar quatre en lloch de dos. Mirau de quin modo panteja 'l pobre animal. Se coneix que no deu ser vostre; sino, ja 'l planyeriau un xich mes.

Y pensaut l' avi qu' aquest era de tots quatre lo que tenia mes rahó, digué:

—Davalla, Joanet, davalla: agafa 'l *Negre* per davant, jo l' alsaré de darrera y així l' arribarém á fira reposat y ningú y tindrà res que dir:

Aixís ho feren; pero al arribar á la fira se mogué tal avalot de crits y riallas que avi y net deixaren l' ase yes l' hora encara que no l' han anat á cercar.

Epitafis

Aquí jau don Pau Andorra.
usuré dels més pintats;
no fassis soroll de quartos,
sino ressucitará.

Jau aquí un home tant lleig.
qu' hasta la mor espantá,
y si vá volguer morir-se
se tingué de suicidar.

JOAN ROSES.

Devant d' un cartell de teatro qu' anuncia-va *Un drama nuevo*, deya un espavilat:

—!Drama nuevo!... ¡Drama nuevo!... Fá deu

anys que 'l van estrenar, y encara li plantan *nuevo*. No sé lo gobernador como ho permet.

Epigrama

Havia comprat sardina
y la tenia en un plat
en Feliu; quant tot plegat
va dirli á la Serafina:
—Ni donch una de bon grat.
—¡Dèu ni dó!—ella lhi diu
rient y fujint pel carré:
quant topanse ab la Merce,
lhi diu:—¡Tú, guaita en Feliu
quina sardina que te!

LO CEGO

TRENCA CLOSCAS

Endevinalla

Marco 'l temps y no tinch corda,
tinch cosas de riu y mar.
y ab mí podrás amidar
lo qu' estimas més de tot.
Cuan me moro tú 'm fás viurer
posantme lo cap als péus?
¡Vaja, home! ¿Encara no 'm veus?
Donchs jo no afageixo un mot.

Las solució se donará en lo número vinent.

Solució á la xarada del N. 9—*Epigrama*

CORRESPONDENCIA

Hem rebnt solucions d' Un Vicari, de la Tuyas, y Un Borni

Senyor Cego—Queda servit.

Senyor Matarrodona—Idem sense lienzo.

Senyor Tanasi—En castellá no publiquem res; si ho vol fer en catalá, ja 'n parlarem.

Senyor Bufado—Dongui una ma a 'lo seu treball, encara que siga ab mangra. ¿Que somia vosté?